

Nr 533

Av herr **Wikner m.fl.**, *angående belyningsanordningar för traktorer och motorredskap.*

(Lika lydande med motion nr 423 i Första kammaren)

Stockholm den 25 januari 1968

V. Wikner (s)

Birger Nilsson (s) Tage Hansson (s) Karl-Gust. Andersson (s)

Erik V. Johansson (s) Gunbjörg Thunvall (s) Sven Ekström (s)

i Simrishamn

i Iggesund

Nr 534

Av herr **Andersson** i Storfors, *om inrättande av ett skadedjurslaboratorium.*

Tularemi, harpest, är en sjukdom som diagnostiseras i Sverige varje år. Antalet anmälda fall varierar. Genomsnittliga antalet fall under perioden 1951—1965 har varit 57 per år. Högsta antalet fall har under denna period varit 300 år 1953. Sjukdomen har hittills främst iakttagits på sensommaren och hösten, och fallen har varit distribuerade över riket med viss tendens till koncentration till sydöstra Norrland. Spridningen av sjukdomen har framför allt ägt rum från mindre djur, exempelvis hare, ekorre, sork, till människa främst via mygg men även via andra blodsugande insekter. Denna form av smittspridning är även den sedvanliga enligt gängse medicinsk litteratur.

Under vintern 1966—1967 förekom en mycket omfattande tularemi-epidemi i riket. Av den utredning som genomförts av bl. a. statsepidemiologen framgår att denna epidemi kännetecknas av bl. a. följande förhållanden. Antalet fall uppgick till drygt 700 utspridda över stora delar av Norrland med koncentration till Jämtland. Huvudsaklig smittspridning har ägt rum som luftburen smitta från hö, halm o. d. som infekterats av sorkar, vilka har iakttagits i mycket stor omfattning. I vissa fall har genom sorkar vatt-

net föreningens och smittkällan därmed uppdagats. När vi i ett fall som detta vidtager åtgärder griper vi i första hand in mot det smittämne som befinner sig på *döda* ting, dvs. vi resonerar om att desinficera ladugårdar, hölador o. d. som varit föremål för sorkarnas intresse i samband med att de fördärvat hö och övrig skörd.

Det måste enligt mitt sätt att se vara mycket viktigt i sammanhanget att vidtaga åtgärder mot den *levande* smittreservoaren, i detta fall sorkarna.

Man har ju här en bärare på vilken smittämnet kan föras vidare till andra områden. Man kan ju inte heller utesluta att under insektssäsongen en viss risk kan uppstå för smittöverföring sork—insekt—människa.

Forskningen beträffande dessa variationer i antalet skadedjur synes i vårt land underutvecklad.

I Danmark finns ett skadedjurslaboratorium som handhar dessa frågor.

Förekomsten av skadedjur av detta slag orsakar ju förutom risk för smittspridning även ekonomiska skadeverkningar för samhället som är svåra att uppskatta storleksordningen av men som ändå klart måste bedömas som mycket stora.

En angelägen uppgift bör därför vara att minska ned stammen av skadedjur av typen sork samt att en vittgående forskning sker om de faktorer som påverkar uppkomsten av skadedjur.

När det gäller råttor har vi en »apparat» inkörd för bekämpning i hälsovårdsnämndernas och kommunernas regi som fyller högt ställda krav.

När det gäller sorkar och liknande förslår icke dylika utrotningssätt, utan andra medel måste prövas.

Med hänvisning till vad ovan anförts föreslår jag,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag rörande inrättande av ett skadedjurslaboratorium.

Stockholm den 25 januari 1968

Karl-Gust. Andersson (s)